

Kommune køber masker med lort på og taber over en halv million på gammel kunst: “Fuldstændig galimatias!”

Artikel af

Andreas Wentoft

-

Det korte af det lange

Københavns Kommune køber hvert år kunst for cirka 800.000 kroner, men som noget helt nyt er man nu ved at undersøge, om man også kan sælge ud af den kunst, som bare samler støv på et depot. Det kræver nemlig, at nogen udvælger kunsten på kommunens depot, før den får liv i det offentlige.

Kunstværkerne, som man har i salgskikkerten, er faldet med 548.840 kroner i værdi, hvilket svarer til 76 procent. Samtidig køber kommunen mere kunst, som Finn Rudaizky, der er medlem af borgerrepræsentationen, frygter også bare vil samle støv.

I 2024 har man købt maskerne døbt *Shitface #1–3* til 30.000 kroner.

“Hvad fanden er det, der foregår? At købe sådan et lorteprojekt. Hvad er det, der rører sig oppe i hovedet på dem, der køber sådan noget der?” siger lokalpolitikeren, som dog understreger, at han på grund af armslængdeprincippet aldrig ville forhindre, at sådan et kunstværk blev købt.

Hele historien

Det er om at finde en grimasse, der kan passe, når man ser i hvert fald tre kunstværker, som Københavns Kommune har købt i 2024.

De hedder *Shitface #1*, *Shitface #2* og *Shitface #3* og består af metalplader med forstenet lort på, som udgør øjne og mund.

De tre værker har kostet rundt regnet 30.000 kroner og er købt samme år, som Københavns Kommune undersøger muligheden for at sælge ud af noget af al den kunst, som kommunen tidligere har købt, og som har været opmagasineret i længere tid.

Man har fået 69 værker, som ikke har været udstillet i fem år, vurderet ved firmaet Auktionshuset. Deres indkøbspris var 721.640 kroner. De er i dag vurderet til 172.800 kroner med en mindstepris på 83.750 kroner.

Det viser aktindsigt i Københavns Kommune.

Spørger man medlem af Borgerrepræsentationen Finn Rudaizky (DF), så er indkøbet af lorteansigterne et godt eksempel på problemet med noget af den kunst, man vælger at kaste skattekrone efter.

“Jeg er helt med på, at man har et armslængdeprincip, og jeg ville aldrig forhindre, at man køber et værk som *Shitface*. Men så kan man så have sin mening om kunsten.”

“Min mening er, at det er fuldstændig galimatias at købe sådan noget. Hvad fanden er det, der foregår? At købe sådan et lorteprojekt. Hvad er det, der rører sig oppe i hovedet på dem, der køber sådan noget der?” siger Finn Rudaizky, der i mange år har interesseret sig for kunstindkøb i kommunen.

Hvis man vil finde ud af, hvad der foregår i hovedet på folk, der køber masker med lort på, skal man have fat i Rådet for Visuel Kunst i Københavns Kommune.

Rådet består af otte medlemmer, hvor tre er medlemmer af Borgerrepræsentationen og fem er udpeget som kunstnerisk sagkyndige af fagorganisationer. De råder over 1,9 millioner kroner om året, hvor den ene halvdel går til støtte af kunstprojekter, mens den anden halvdel går til kunstindkøb.

Michala Paludan, der selv er billedkunstner, er forperson i rådet, men hun vil ikke stille op til interview om rådets arbejde. Det fortæller hun gennem en pressemedarbejder i Københavns Kommune, hvor de skriftlige spørgsmål også går igennem.

Første spørgsmål til forpersonen er derfor:

Hvorfor vil du ikke stille op til interview om Rådet for Visuel Kunsts arbejde?

“Jeg vil meget gerne stille op til et skriftligt interview,” lyder det i mailen, hvor Michala Paludan også skriver om *Shitface 1, 2 og 3*:

“Værkerne er fantastisk flotte, og jeg kan næsten ikke forestille mig noget sted, de ikke kan udstilles.”

“Måske handler det om kokain”

Men journalistik, ligesom kunst, bliver bare bedst, når folk taler sammen – Frihedsbrevet har derfor allieret sig med Politikens kunstanmelder Mathias Kryger, der også tidligere har arbejdet som professor på Det Fynske Akademi.

Han fortæller, at kunst indkøbt af det offentlige skal vurderes på nogle lidt andre parametre end ellers.

“Jeg ville nok kigge efter noget kunst, som er nice at se på og noget, der ikke er alt for besværligt at flytte rundt på. Et niceness-parameter og et praktisk-parameter, og så at det ikke skal være alt for intellektuelt krævende.”

Hvad er topmålet for et kunstværk, som man som borger støder på på et offentligt sted?

“Et godt kunstværk giver ståpels, og man får noget ind i sin verden, man ikke havde forventet. En dejlig rykken-lidt-rundt på nogle interne logikker.”

Hvad tænker du om ‘Shitface’-maskerne? De er købt til omkring 30.000 kroner.

“De er også meget billige. Man kan jo tænke over sådan noget med stenalderen. Eller de spor, der ligger i lorten. Jeg kommer til at tænke på, at man er begyndt at undersøge, hvor syg befolkningen er ved at tjekke, hvad der ligger i kloakken – eller hvor meget kokain, vi alle sammen tager.”

De hedder jo også Shitfaced...

“Ja, man bliver shitfaced, så måske handler det om kokain.”

'Shitface #2' af Louis André Jørgensen. Foto: Louis André Jørgensen.

Hvor tror du, at man ville have det hængende? Et misbrugscenter?

“Haha, ja, det ville faktisk være fucking fedt. Og det er også, hvad man i kunstverdenen kalder den kuratoriske udfordring, hvor man placerer kunstværket i en sammenhæng, hvor det giver mening.

Det ville jo være det fede at spørge: Hvem forstår ligesom joken?”

“Måske et psykiatrisk hospital. Folk med psykiatriske diagnoser har tit ret god humor – der ville det være ret sjovt.”

Synes du som kunstanmelder, at de her tre masker er de cirka 30.000 kroner værd, som de har kostet?

“Ja, det synes jeg, at de er. Det er billigt givet ud for at få en god griner. Måske kræver det også bare lidt, at der er nogen, der peger på dem engang imellem og fortæller, hvor fedt det er. De kan hyre mig til at komme og fortælle, hvor fede de er,” siger kunstanmelder Mathias Kryger.

Frihedsbrevet har rakt ud til kunstneren bag maskerne, Louis André Jørgensen, som dog helst vil besvare spørgsmål på mail. Kunstneren fortæller, at en uddannelsesinstitution ville være et oplagt sted for shit-faces.

“Da de handler om teknologi og fremtid, kunne det være spændende, hvis de kom ud at hænge på en skole eller et uddannelsessted. Man kunne jo hænge dem ved toiletterne, som jo ofte er lidt uinspirerende ;)”

Hvad prøver du at sige med maskerne?

“Maskernes øjne og munde består af coprolitter, som er forstenede lorte. Dem har jeg valgt at bruge, fordi jeg ser dem som fysiske metaforer for opfindelser, som overgår deres skaberes fatteevne og får utilsigtede konsekvenser: For måske 10.000 år siden var nogen ude at skide, men resultatet ‘forsvandt’ ikke, som den slags plejer, så nu sidder vi med lorten.”

Hvilken oplevelse håber du, at borgere, der kommer til at støde på maskerne, går derfra med?

“Jeg håber, at de kan give anledning nogle grin og samtaler – måske om fortidslevn, fremtidsdrømme eller om konsekvenserne af de ting, vi efterlader i verden,” skriver Louis André Jørgensen.

Kunstabibliotekets uønskelige

Når Rådet for Visuel Kunst køber et kunstværk, er det ikke ensbetydende med, at kunstværket rent faktisk kommer ud at gøre gavn. Det kræver en forklaring af, hvordan systemet hænger sammen.

Når et kunstværk først er købt, bliver det klargjort og derefter overflyttet til Københavns Kommunes kunstdepot, hvor ansatte i kommunen derefter kan udvælge det til deres bygning – altså et slags kunstbibliotek.

Så det kræver altså stadig, at der er nogen, der vil have kunsten hængende, før den rent faktisk kommer op. Det har Finn Rudaizky slået på tromme for i flere år. Sidste år gjorde han opmærksom på, at der var 69 værker på depotet, som havde ligget der i fem år uden nogen interesse fra kommunens medarbejdere.

Det er i den forbindelse, at man har fået vurderet en række værker og nu overvejer at sælge ud af samlingen. Der er for eksempel tale om skulpturen *Lovestory* af Jørgen Haugen Sørensen, der blev indkøbt for 175.000 kroner i 2005.

Den er i dag vurderet til 30.000 kroner med en mindstepris på 15.000 kroner. Kunstanmelder Mathias Kryger kan godt se, hvorfor den ikke er blevet udlånt.

Der er også den her skulptur, som man har købt for 175.000 kroner i 2005. Den er vurderet til 30.000 kroner og har en mindstepris på 15.000 kroner.

“What?! Okay, fucking dårlig deal, hva’?”

“Den ser ond ud. Men jeg synes, det er dumt at sælge den. Der er noget omkring tid og kunst. Ligesom god vin skal det ligge i mange år. Det kan godt være, at vi synes, at det ser ud på en bestemt måde lige nu, men om 30 år kan det være helt anderledes.”

Samlet er værkernes værdi faldet med 548.840 kroner fra købstidspunktet. Det virker til, at vi har lavet en virkelig dårlig forretning.

“Det må være konklusionen. Men konklusionen må så også være, at det er en endnu dårligere forretning at sælge det. Behold det, og se, hvad der sker. Æd det faktum, at du har lavet en dårlig handel, og så bare håb på, at det vender,” siger kunstkenderen

Tror du, at ‘Shitface #1–3’ vil blive lånt ud?

“Jeg kunne forestille mig, at man i et kunstudvalg ville tænke: ‘Skal vi hænge noget op, der hedder noget med lort? Nej, det skal vi ikke.’ Men det er måske der, man har brug for en, der kan ringe op til plejehjemmet og fortælle dem, hvorfor det ville være fedt, hvis de hængte netop det værk op.”

Men jeg troede ikke, at kunst skulle forklares på den måde?

“Er du sindssyg? Nej, nej nej, samtidskunst, som det her er, skal forklares og peges på, og man skal fortælle, hvor sjovt eller alvorligt det er,” siger Mathias Kryger.

Close-up af værket 'Shitface #3' af Louis André Jørgensen. Foto: Louis André Jørgensen.

Tiltrængt indtægt for pressede kunstnere

Rådet for Visuel Kunsts forperson, Michala Paludan, fortæller over mail, at man gennem de omkring 800.000 kroner også yder en form for støtte til kunstnere. I 2024 brugte man 100.000 kroner mindre på at støtte kunstprojekter, som man så i stedet brugte på at indkøbe kunst.

Hvad tænker du om, at værkerne, som Rådet for Visuel Kunst overvejer at sælge, er faldet så betydeligt i værdi?

“Når vi køber kunst ind til samlingen, er det ikke kun til stor glæde for kommunens medarbejdere og borgere – det er samtidig en tiltrængt indtægt for pressede kunstnere i København. På den måde er vi med til at støtte op om, at der fortsat er et levende og mangfoldigt kunstmiljø i København.”

“Hvis vi skal tale om den vurdering, der foreligger, så er der tale om et meget lille udsnit af kunstsamlingen, der er vurderet af Auktionshuset. Andre værker i samlingen er omvendt steget i værdi.”

I 2024 har I brugt 100.000 kroner mere på kunst, end budgettet egentlig har tilsagt. Burde Københavns Kommune sætte endnu flere penge af til kunst?

“Det helt korte svar er ja. Man burde styrke budgettet gennem en ambitiøs strategi for kunst i det offentlige rum og ved at sikre, at kunsten tænkes ind i nye bygningsværker i byen.”

Hvad tænker du om, at Københavns Kommune nu skal til også at sælge kunst?

“Det er jo endnu ikke besluttet. Men overordnet er Rådet for Visuel Kunst uenig i ideen om at sælge kunst fra samlingen, men vi er fra politisk side blevet bedt om at undersøge muligheden.”